

Forvaltningsrevisjon Rus og psykiatri - oppfølging av punktet brukerundersøkelser

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

13.10.2026

Saknr

51/26

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217

TI-&58

Arkivsaknr 23/169 - 25

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget ber om en ny oppdatering for status i arbeidet med en nasjonal brukerundersøkelse. Oppdateringen sendes sekretariatet innen 1. juni 2027.

Vedlegg

Kommunedirektorens tilbakemelding - Forvaltningsrevisjon om rus og psykiatri

Utrykte vedlegg

Rapport fra forvaltningsrevisjon Rus og psykiatri

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet i møte 30. april 2024 rapport fra forvaltningsrevisjon om rus og psykiatri. Kommunestyret vedtok i sak 19/24, 22. mai 2026, kontrollutvalgets innstilling:

1. Kommunedirektøren sørger for å revidere temaplanen for ruspolitikk og psykisk helse snarest, og senest etter at nasjonale veiledere er på plass.
2. Kommunedirektøren ser til at regelverk og rutiner oppdateres og samles i kvalitetssystemet Compilo.
3. Kommunedirektøren ser til at det gjennomføres brukerundersøkelser for brukere av psykiske helsetjenester.
4. Kommunedirektøren orienterer kontrollutvalget skriftlig om status for arbeidet med ovenstående punkter innen 1. november 2024.

Det er kommunestyrets vedtak kontrollutvalget har som oppgave å følge opp.

Kontrollutvalget fikk første tilbakemelding fra kommunedirektøren i møte 12. november 2024, sak 48/24. Kommunedirektøren orienterte om at status for arbeidet med temaplanen og brukerundersøkelsen. Arbeidet med temaplanen var startet opp, mens det var vist til at det arbeides med en nasjonal brukerundersøkelse, og at det derfor ikke var formålstjenlig å lage en egen brukerundersøkelse.

Dette ble tatt til orientering av kontrollutvalget, samtidig som det ble bedt om en ny tilbakemelding i kontrollutvalgets første møte etter juni 2025.

Kommunedirektørens andre tilbakemelding kom i møtet 19. juni 2025, sak 36/25. Punkt 2 i kommunestyrets vedtak ble vurdert som oppfylt og avsluttet. Når det gjaldt temaplanen så var den fortsatt ikke ferdig, fordi den ble koordinert med temaplaner for tilgrensende områder. Det ble bedt om ny tilbakemelding om arbeidet med den etter årsskiftet 2025/2026.

Kontrollutvalget fattet videre vedtak i sak 36/25 om at det i det påfølgende møtet skulle legges fram en sak om frist for å lage egen brukerundersøkelse for brukere av kun psykiske helsetjenester. Bakgrunnen for dette var at kommunedirektøren viste til arbeidet nasjonalt med å utvide den etablerte undersøkelsen som KORUS har, til å omfatte brukere som kun er brukere av psykiske helsetjenester, uten tilknytning til rus, og at dette arbeidet ville kunne ta 1-2 år før det blir ferdig.

I kontrollutvalgets påfølgende møte 9. september 2025 vedtok kontrollutvalget å forelegge spørsmålet om det var tilstrekkelig for å følge opp kommunestyrets vedtak pkt 3 om brukerundersøkelser, ved at det etablering av brukerundersøkelsen kunne gjøres gjennom deltakelse i det nasjonale arbeidet, ved KORUS og ikke lage en egen brukerundersøkelse, selv om den nasjonale undersøkelsen vil ta tid å få på plass. Kommunestyret sluttet seg til dette i vedtak 24. september 2025, sak 56/25. Kontrollutvalget tok dette til orientering i sak 61/25, den 18. november 2025.

I kontrollutvalgets møte 13. januar 2026, sak 7/26 ble det orientert om at arbeidet med temaplanen fortsatt ikke var avsluttet. Kontrollutvalget ba om ny orientering innen 4. august 2026. Videre ble det bedt om ny tilbakemelding om arbeidet med brukerundersøkelser innen 1. august 2027. Det var satt så vidt lang frist, da det var skissert at det nasjonale arbeidet ville ta 1-2 år.

Til kontrollutvalgets møte 25. august 2026 var det klart at temaplanen for ruspolitikk og psykisk helse var vedtatt som en del av temaplanen for rus og vold i nære relasjoner, slik sekretariatet oppfattet det. Utvalget avsluttet dermed oppfølgingen av punkt 1 i kommunestyrets vedtak.

Når det gjaldt fremdriften i arbeidet med brukerundersøkelsen, så var det ikke bedt om en tilbakemelding til kontrollutvalget før etter sommeren neste år. Kontrollutvalget fikk imidlertid opplyst at kommunen ikke kunne bekrefte at en egen brukerundersøkelse for brukere av kun psykiske helsetjenester vil være gjennomført innen 1. august 2027. Kommunen vil imidlertid følge opp saken overfor Helsedirektoratet og de nasjonale aktørene som har ansvar for undersøkelsen, med mål om å få en slik avklaring så snart som mulig. Redegjørelsen legges ved saken, se siste avsnitt.

Kontrollutvalget fattet vedtak om at sekretariatet la fram en sak til sitt neste møte som viser hvilke muligheter kontrollutvalget har for videre oppfølging av punktet om brukerundersøkelser.

Vurdering

Slik sekretariatet ser det, er det to alternativ.

Det ene alternativet er å avvente kommunedirektørens oppfølging av saken overfor Helsedirektoratet, for å avklare om det er sannsynlig at det blir utarbeidet noen nasjonal brukerundersøkelse innen rimelig tid. Det gis tilbakemelding til kontrollutvalget om dette senest til kontrollutvalgets fjerde møte i 2027. Dersom det da er klart at det ikke blir laget noen slik nasjonal brukerundersøkelse eller svært usikkert at det blir noen nasjonal undersøkelse, forelegger kontrollutvalget saken for kommunestyret. Da kan kommunestyret ta stilling til om oppfølgingen av dette punktet i rapporten skal avsluttes uten at det er gjennomført noen brukerundersøkelse for brukere av kun psykiske helsetjenester, eller om det skal lages en egen undersøkelse i Levanger.

Det andre er å forelegge spørsmålet om avslutning eller egen brukerundersøkelse for kommunestyret på det grunnlaget kontrollutvalget nå er kjent med.

Sekretariatet viser til at det mest rasjonelle ville ha vært at det ble laget en felles, nasjonal brukerundersøkelse. En egen for Levanger vil også ta tid å få på plass. Ut fra dette foreslår sekretariatet at kontrollutvalget avventer avklaringen om den nasjonale brukerundersøkelsen ytterligere, og ber kommunedirektøren om en oppdatering av status for dette til kontrollutvalgets fjerde møte i 2027.